

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 180 (XXIV) — Nr. 510

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 24 iulie 2012

SUMAR

	<u>Pagina</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 434 din 3 mai 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 149—156 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice	2—4	Decizia nr. 670 din 26 iunie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice	8—10
Decizia nr. 540 din 24 mai 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 lit. h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor	4—6	Decizia nr. 686 din 28 iunie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice	10—13
Decizia nr. 660 din 19 iunie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. II din Legea nr. 175/2010 pentru modificarea Legii nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari	6—8	Decizia nr. 735 din 24 iulie 2012 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor articolului unic pct. 4 [referitor la art. I pct. 5 ² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2012] din Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2012 pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului....	13—16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 434**

din 3 mai 2012

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 149—156
din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice**

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 149—156 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, excepție ridicată de Gheorghe Constantin Pătruică în Dosarul nr. 3.642/101/2011 al Curții de Apel Craiova — Secția a II-a civilă și pentru conflicte de muncă și asigurări sociale și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.384D/2011.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 1.529D/2011, având ca obiect aceeași excepție de neconstituționalitate ridicată de Viorica Ștefania Lazăr în Dosarul nr. 13.801/63/2011 al Curții de Apel Craiova — Secția a II-a civilă și pentru conflicte de muncă și asigurări sociale.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere obiectul identic al excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 1.384D/2011 și nr. 1.529D/2011, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Reprezentantul Ministerului Public nu se opune conexării dosarelor.

Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 1.529D/2011 la Dosarul nr. 1.384D/2011, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. În acest sens, arată că procedura de contestare a deciziilor de pensionare, reglementată de textele de lege criticate, nu are un caracter jurisdicțional, astfel că nu sunt incidente dispozițiile art. 21 din Constituție care au în vedere proceduri administrative cu caracter jurisdicțional.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin Încheierea din 21 octombrie 2011, pronunțată în Dosarul nr. 3.642/101/2011, și Încheierea din 28 noiembrie 2011, pronunțată în Dosarul nr. 13.801/63/2011, **Curtea de Apel Craiova — Secția a II-a civilă și pentru conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu**

excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 149—156 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.

Excepția a fost ridicată de Gheorghe Constantin Pătruică și Viorica Ștefania Lazăr cu prilejul soluționării recursurilor formulate împotriva Sentinței civile nr. 175 din 7 iulie 2011, pronunțată de Tribunalul Mehedinți în Dosarul nr. 3.642/101/2011, respectiv împotriva Sentinței civile nr. 9.146 din 24 iunie 2011, pronunțată de Tribunalul Dolj în Dosarul nr. 13.801/2011.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că textele de lege criticate, care instituie o procedură administrativă prealabilă obligatorie de soluționare a contestațiilor împotriva deciziilor de pensionare, sunt contrare art. 21 din Constituție. În acest sens amintesc că dispozițiile constituționale invocate prevăd dreptul oricărei persoane de a se adresa în mod direct instanței de judecată pentru apărarea drepturilor sale și stabilesc, totodată, că jurisdicțiile administrative prealabile au caracter facultativ.

Curtea de Apel Craiova — Secția a II-a civilă și pentru conflicte de muncă și asigurări sociale consideră că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată. În acest sens, arată că dispozițiile art. 149—156 din Legea nr. 263/2010 reglementează într-adevăr o procedură administrativă, dar care se finalizează cu o hotărâre adoptată de Comisia Centrală de Contestații care funcționează în cadrul Casei Naționale de Pensii Publice, ce poate fi supusă controlului instanțelor judecătorești, în condițiile art. 151 alin. (2) din Legea nr. 263/2010.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale. În acest sens, invocă cele reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 927/2007, prin care s-a statuat că parcurgerea unei proceduri administrative prealabile obligatorii, fără caracter jurisdicțional, nu îngrădește dreptul de acces liber la justiție, atât timp cât decizia organului administrativ poate fi atacată în fața unei instanțe judecătorești. Or, arată că potrivit art. 151 alin. (2) din Legea nr. 263/2010, hotărârile comisiilor de contestații pot fi atacate la instanța judecătorească.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție,

precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 149—156 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010, dispoziții potrivit cărora:

— Art. 149: „(1) Deciziile de pensie emise de casele teritoriale de pensii și de casele de pensii sectoriale pot fi contestate, în termen de 30 de zile de la comunicare, la Comisia Centrală de Contestații, respectiv la comisiile de contestații care funcționează în cadrul Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor și Serviciului Român de Informații.

(2) Procedura de examinare a deciziilor supuse contestării reprezintă procedură administrativă prealabilă, obligatorie, fără caracter jurisdicțional.

(3) Comisia Centrală de Contestații funcționează în cadrul CNPP.

(4) Deciziile de pensie necontestate în termenul prevăzut la alin. (1) sunt definitive.”;

— Art. 150: „(1) Comisia Centrală de Contestații și comisiile de contestații care funcționează în cadrul Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor și Serviciului Român de Informații sunt organisme de verificare, care examinează și hotărăsc asupra deciziilor de pensie emise de casele teritoriale de pensii, respectiv de casele de pensii sectoriale și urmăresc aplicarea corectă a legislației referitoare la pensiile publice.

(2) Organizarea, funcționarea și structura Comisiei Centrale de Contestații, respectiv a comisiilor de contestații care funcționează în cadrul Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor și Serviciului Român de Informații se stabilesc prin ordin comun al ministrului muncii, familiei și protecției sociale, ministrului apărării naționale, ministrului administrației și internelor și directorului Serviciului Român de Informații, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) În soluționarea contestațiilor, Comisia Centrală de Contestații și comisiile de contestații care funcționează în cadrul Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor și Serviciului Român de Informații adoptă hotărâri.

(4) Termenul de soluționare a contestației este de 45 de zile de la data înregistrării acesteia.”;

— Art. 151: „(1) Hotărârile Comisiei Centrale de Contestații, respectiv ale comisiilor de contestații care funcționează în cadrul Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor și Serviciului Român de Informații se comunică persoanelor în cauză și caselor teritoriale de pensii sau caselor de pensii sectoriale interesate, după caz, în termen de 5 zile de la adoptare.

(2) Hotărârile prevăzute la art. 150 alin. (3) pot fi atacate la instanța judecătorească competentă, în termen de 30 de zile de la comunicare.

(3) Hotărârile prevăzute la art. 150 alin. (3) care nu au fost atacate la instanțele judecătorești în termenul prevăzut la alin. (2) sunt definitive.”;

— Art. 152: „Jurisdicția asigurărilor sociale se realizează prin tribunale și curți de apel.”;

— Art. 153: „Tribunalele soluționează în primă instanță litigiile privind:

a) modul de calcul și de depunere a contribuției de asigurări sociale;

b) modul de stabilire a dobânzilor și penalităților de întârziere;

c) înregistrarea, evidența și certificarea contribuției de asigurări sociale;

d) hotărârile Comisiei Centrale de Contestații și ale comisiilor de contestații care funcționează în cadrul Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor și Serviciului Român de Informații privind deciziile de pensie;

e) deciziile comisiilor medicale de contestații și ale comisiilor centrale de expertiză medico-militară ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor și Serviciului Român de Informații date în soluționarea contestațiilor privind deciziile medicale asupra capacității de muncă;

f) refuzul nejustificat de rezolvare a unei cereri privind drepturile de asigurări sociale;

g) modul de stabilire și de plată a pensiilor și a altor drepturi de asigurări sociale;

h) plângerile împotriva proceselor-verbale de contravenție încheiate în baza prezentei legi;

i) contestațiile împotriva măsurilor de executare silită, dispuse în baza prezentei legi;

j) alte drepturi și obligații de asigurări sociale născute în temeiul prezentei legi.”;

— Art. 154: „(1) Cererile îndreptate împotriva CNPP, a caselor teritoriale de pensii sau împotriva caselor de pensii sectoriale se adresează instanței în a cărei rază teritorială își are domiciliul ori sediul reclamantul.

(2) Celelalte cereri se adresează instanței în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau sediul pârâtul.”;

— Art. 155: „(1) Împotriva hotărârilor tribunalelor se poate face recurs la curtea de apel competentă.

(2) Hotărârile curților de apel, precum și hotărârile tribunalelor, neatacate cu recurs în termen, sunt definitive și irevocabile.”;

— Art. 156: „Prevederile prezentei legi, referitoare la jurisdicția asigurărilor sociale, se completează cu dispozițiile Codului de procedură civilă și ale Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare.”

Autorii excepției consideră că textele de lege criticate sunt contrare dispozițiilor art. 21 alin. (4) din Constituție referitor la accesul liber la justiție.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că textele de lege criticate reglementează căile de atac ale deciziilor emise de casele de pensii. Astfel, este prevăzută o procedură administrativă prealabilă obligatorie prin care Comisia Centrală de Contestații, respectiv comisiile de contestații care funcționează în cadrul Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor și Serviciului Român de Informații analizează contestațiile formulate împotriva deciziilor de pensie. Hotărârile acestor comisii sunt supuse controlului instanțelor de judecată, așa cum dispune art. 151 alin. (2) din Legea nr. 263/2010. Prin urmare, dispozițiile de lege criticate consacră în mod expres posibilitatea persoanelor interesate de a se adresa instanțelor de judecată în vederea contestării actelor administrative privind stabilirea pensiei.

De asemenea, Curtea constată că procedura administrativă prealabilă reglementată de textele de lege criticate nu are un caracter jurisdicțional, așa cum de altfel se arată în mod explicit în art. 149 alin. (2) din Legea nr. 263/2010, astfel că dispozițiile art. 21 alin. (4) din Constituție nu sunt incidente, acestea referindu-se la procedurile administrative prealabile cu caracter jurisdicțional.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 149—156 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, excepție ridicată de Gheorghe Constantin Pătruică și de Viorica Ștefania Lazăr în dosarele nr. 3.642/101/2011 și nr. 13.801/63/2011 ale Curții de Apel Craiova — Secția a II-a civilă și pentru conflicte de muncă și asigurări sociale.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 3 mai 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 540

din 24 mai 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 lit. h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 lit. h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, excepție ridicată de Petre-Alexandru Dima în Dosarul nr. 47.767/3/2010 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 674D/2011.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției ca neîntemeiată, sens în care invocă deciziile nr. 871/2010 și nr. 873D/2010 ale Curții Constituționale. De asemenea, arată că cele reținute de instanța de contencios constituțional prin Decizia nr. 297/2012 nu sunt aplicabile și în ceea ce privește categoria de personal din care face parte autorul excepției, respectiv controlorii financiari.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 20 mai 2011, pronunțată în Dosarul nr. 47.767/3/2010, **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 lit. h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor.**

Excepția a fost ridicată de Petre-Alexandru Dima cu prilejul soluționării contestației formulate împotriva deciziei de pensionare emise de Casa de Pensii a Municipiului București.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că textul de lege criticat are un caracter discriminator. Astfel, arată că magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și cei de la Curtea Constituțională sunt asimilați magistraților prin prisma activităților pe care le desfășoară, astfel că beneficiază de pensie de serviciu și ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 119/2010. Or, având în vedere statutul special, dar și atribuțiile ce îi revin controlorul financiar, acesta este, față de consilierii Curții de Conturi, într-un raport asemănător celui dintre magistrații-asistenți și magistrați. Prin urmare, instituirea unui tratament juridic diferit pentru controlorii financiari sub aspectul dreptului de a beneficia de pensie de serviciu este discriminatorie, întrucât se diferențiază între categorii socio-profesionale aflate în situații comparabile. De asemenea, susține că este încălcat principiul contributivității, întrucât la data pensionării se cerea un stagiu de cotizare de 30 de ani, în timp ce la data recalculării în temeiul Legii nr. 119/2010 se cerea un stagiu de cotizare de 34 de ani și 4 luni. Totodată, arată că este afectat un drept câștigat, întrucât se aduce atingere quantumului pensiei câștigat în temeiul legislației anterioare. În acest sens, arată că „dreptul la pensie are efectivitate numai privit în corelare strânsă cu quantumul pensiei pe care o primește titularul acestui drept.” De asemenea, amintește cele reținute de Curtea Europeană a Drepturilor

Omului în Hotărârea din 18 februarie 2009, pronunțată în Cauza *Andrejeva contra Letoniei* cu privire la faptul că pensia nu poate fi redusă prin recalculare, reprezentând un drept câștigat.

Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale consideră că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 1 lit. h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 441 din 30 iunie 2010, dispoziții potrivit cărora:

— Art. 1 lit. h): „Pe data intrării în vigoare a prezentei legi, următoarele categorii de pensii, stabilite pe baza legislației anterioare, devin pensii în înțelesul Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare:[...]

h) pensiile de serviciu ale personalului Curții de Conturi.”

Autorul excepției consideră că acest text de lege este contrar următoarelor dispoziții din Constituție: art. 15 referitor la universalitate și principiul neretroactivității legii civile, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi a cetățenilor, art. 47 alin. (2) referitor la dreptul la pensie și art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, prin Decizia nr. 871 din 25 iunie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 433 din 28 iunie 2010, Curtea a constatat că eliminarea pensiilor de serviciu prevăzute de art. 1 lit. h) din Legea nr. 119/2010 are în vedere pensiile de serviciu ale consilierilor de conturi, pe cele ale auditorilor publici externi și ale oricăror persoane care sunt salariați/membri în cadrul Curții de Conturi. În acest sens, s-a arătat că o atare operațiune vizează întreg personalul Curții de Conturi cuprins la cap. V din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, intitulat *Numirea și statutul personalului Curții de Conturi* (art. 46—57 din lege). Or, din personalul Curții de Conturi fac parte, potrivit reglementărilor legale menționate, atât consilierii de conturi, auditorii publici externi, personalul de specialitate al Curții, cât și ceilalți angajați ai acestei instituții, indiferent de statutul lor socioprofesional.

Astfel, Curtea, în conformitate cu principiul *accessorium sequitur principale*, a arătat că trebuie aplicat același tratament juridic personalului asimilat magistraților în privința dreptului legal la pensie de serviciu cu personalul la care au fost asimilați, întrucât, în caz contrar, s-ar ajunge la situații inadmisibile, contrare art. 16 din Constituție.

În consecință, Curtea, prin decizia menționată, a constatat constituționalitatea eliminării tuturor pensiilor de serviciu în raport cu criticile formulate.

Analizând într-un alt context dispozițiile Legii nr. 119/2010, instanța de contencios constituțional, prin Decizia nr. 873 din 25 iunie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 433 din 28 iunie 2010, a constatat însă că eliminarea pensiei de serviciu a judecătorilor, procurorilor și judecătorilor, respectiv magistraților-asistenți ai Curții Constituționale este

neconstituțională, întrucât încalcă principiul independenței justiției, prevăzut de art. 124 din Constituție. Astfel, Curtea a stabilit că „statutul constituțional al magistraților — statut dezvoltat prin lege organică și care cuprinde o serie de incompatibilități și interdicții, precum și responsabilitățile și riscurile pe care le implică exercitarea acestor profesii — impune acordarea pensiei de serviciu ca o componentă a independenței justiției, garanție a statului de drept, prevăzut de art. 1 alin. (3) din Legea fundamentală”.

Astfel, după adoptarea Deciziei nr. 873 din 25 iunie 2010, din punct de vedere constituțional s-a deschis posibilitatea de a aprecia dacă există o similitudine între statutul constituțional și legal al magistraților și cel al altor categorii socio-profesionale, fapt ce le-ar îndritui pe acestea din urmă sau unele dintre acestea la încasarea unei pensii de serviciu similar magistraților.

Prin Decizia nr. 1.283 din 29 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 826 din 22 noiembrie 2011, Curtea a analizat dacă personalul Curții de Conturi urmează să beneficieze de același tratament juridic, respectiv dacă statutul acestuia reclamă un tratament juridic identic cu cel al magistraților în privința pensiei de serviciu. Reținând însă că autorul excepției a exercitat funcția de auditor public extern în cadrul Curții de Conturi, a statuat că, în privința auditorilor publici externi, considerentele care au stat la baza Deciziei nr. 871 din 25 iunie 2010, cu corectivul adus prin Decizia nr. 873 din 25 iunie 2010, își mențin pe deplin valabilitatea.

Se impune a fi menționat că, potrivit dispozițiilor art. II din Legea nr. 217/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 724 din 24 octombrie 2008, „În scopul aplicării prevederilor art. 11 alin. (5) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în tot cuprinsul Legii nr. 94/1992 sintagma «controlor financiar» se va înlocui cu sintagma «auditor public extern».”

Pe de altă parte, prin Decizia nr. 297 din 27 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 309 din 9 mai 2012, Curtea a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 lit. h) din Legea nr. 119/2010, reținând că aceste dispoziții sunt neconstituționale în măsura în care se aplică și consilierilor de conturi. În fundamentarea acestei decizii, Curtea a pornit de la premisa că și consilierii de conturi au incompatibilitățile prevăzute pentru judecători la art. 125 alin. (3) din Constituție, potrivit căruia „Funcția de judecător este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior”. Totodată, Curtea, observând că atât consilierii de conturi, cât și judecătorii sunt independenți în exercitarea funcției, respectiv a mandatului lor, și inamovibili pe durata exercitării acestora, a concluzionat că statutul consilierilor de conturi este similar cu cel al judecătorilor, fapt care justifică acordarea consilierilor de conturi a unei pensii de serviciu similar judecătorilor. Așadar, Curtea a constatat că asimilarea consilierilor de conturi, sub aspectul incompatibilităților, cu magistrații este realizată printr-o normă de rang constituțional, aspect decisiv în analiza Curții.

Cu același prilej însă Curtea a subliniat faptul că „Consilierii de conturi au atât o altă reglementare constituțională și legală, cât și un statut juridic diferit în raport cu celelalte categorii de personal existente la nivelul Curții de Conturi”.

În concluzie, soluția de admitere a excepției de neconstituționalitate nu s-a extins și cu privire la aceste din urmă categorii de personal, Curtea nereținând existența unei similitudini între statutul consilierilor de conturi și celelalte categorii de personal ale Curții de Conturi. Prin urmare, cu privire la acestea din urmă, își păstrează valabilitatea cele constatate de Curtea Constituțională în sensul constituționalității dispozițiilor de lege criticate.

Astfel, prin Decizia nr. 1.283 din 29 septembrie 2011, precum și prin Decizia nr. 297 din 27 martie 2012, Curtea a reținut că nu sunt întemeiate criticile de neconstituționalitate privind încălcarea dreptului de proprietate.

În acest sens, Curtea a observat că și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, spre exemplu, în hotărârile din 8 decembrie 2009 și 31 mai 2011, pronunțate în cauzele *Muñoz Diaz împotriva Spaniei*, paragraful 44, respectiv *Maggio și alții împotriva Italiei*, paragraful 55, a reiterat jurisprudența sa cu privire la faptul că drepturile decurgând din sistemul de asigurări sociale sunt drepturi patrimoniale protejate de art. 1 din Protocolul adițional la Convenție, dar acest lucru nu înseamnă că implică un drept la dobândirea proprietății sau la o pensie într-un anumit quantum (a se vedea, în același sens, și hotărârile din 12 octombrie 2004 și 28 septembrie 2004, pronunțate în cauzele *Kjartan Asmundsson împotriva Islandei*, paragraful 39, respectiv *Kopecky împotriva Slovaciei*, paragraful 35). Totodată, prin hotărârea din 7 februarie 2012, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Frimu și alții împotriva României* (paragrafele 40—48), s-a arătat că integrarea pensiilor de serviciu în sistemul general de pensii, chiar dacă acest lucru presupune o diminuare a quantumului pensiei acordate cu 70%, nu aduce atingere art. 1 din Protocolul adițional la Convenție.

Prin Decizia nr. 871 din 25 iunie 2010, Curtea a reținut și faptul că partea necontributivă a pensiei de serviciu, chiar dacă poate fi încadrată, potrivit interpretării pe care Curtea Europeană

a Drepturilor Omului a dat-o art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în noțiunea de „*bun*”, ea reprezintă totuși, din această perspectivă, un drept câștigat numai cu privire la prestațiile de asigurări sociale realizate până la data intrării în vigoare a noii legi, iar suprimarea acestora pentru viitor nu are semnificația exproprierii.

În același sens, prin Decizia nr. 1.284 din 29 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 838 din 25 noiembrie 2011, sau prin Decizia nr. 977 din 12 iulie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 711 din 10 octombrie 2011, Curtea a statuat: „Quantumurile viitoare ale pensiilor aflate în plată nu pot fi subsumate unui drept de proprietate pe care beneficiarul unei pensii l-ar avea. Quantumul pensiei reprezintă un bun numai în măsura în care acesta a devenit exigibil”.

Cât privește critica vizând încălcarea principiului contributivității, Curtea apreciază că aceasta privește, în realitate, o problemă de aplicare în timp a legii, de competența instanței de judecată. Astfel, doar aceasta are competența de a stabili care era stagiul de cotizare cerut la momentul deschiderii dreptului la pensie.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 lit. h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, excepție ridicată de Petre-Alexandru Dima în Dosarul nr. 47.767/3/2010 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 24 mai 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 660

din 19 iunie 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. II din Legea nr. 175/2010 pentru modificarea Legii nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 175/2010 pentru modificarea Legii nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari, excepție ridicată de Asociația de Locatari Bloc E2B în Dosarul nr. 24.353/245/2011 al Judecătoriei Iași — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 967D/2012.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza este în stare de judecată.

Președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Sentința civilă nr. 5.481 din 12 martie 2012, pronunțată în Dosarul nr. 24.353/245/2011, **Judecătoria Iași — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 175/2010 pentru modificarea Legii nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari.** Excepția a fost ridicată de Asociația de Locatari Bloc E2B în soluționarea unei cauze civile.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, potrivit opiniei autorului excepției, astfel cum rezultă din actul de sesizare a Curții, prevederile criticate încalcă principiul neretroactivității și creează o situație discriminatorie între cei care au achitat cotele de penalizare înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 175/2010 și cei care beneficiază de prevederile acestui din urmă act normativ.

Judecătoria Iași — Secția civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens reține că nu se pune problema retroactivității dispozițiilor Legii nr. 175/2010, acestea aplicându-se doar cu privire la situații de fapt existente la momentul intrării ei în vigoare și în termen de un an de la data intrării în vigoare. Faptul că prin aplicarea prevederilor acestui act normativ s-ar putea ajunge la eliminarea penalităților anterioare datei intrării în vigoare a legii nu echivalează cu o retroactivitate a acestui act normativ. De asemenea, consideră că nu se aduce atingere dispozițiilor art. 16 alin. (2) din Constituție, întrucât, pentru a exista o discriminare, ar fi necesar ca aceasta să existe sub imperiul Legii nr. 175/2010, între diferite categorii de persoane aflate în situații similare și care ar beneficia de un tratament juridic diferit, prin chiar dispozițiile legii respective. Or, potrivit susținerilor autorului excepției, diferența de tratament juridic rezultând din legea criticată ar exista între persoane aflate în situații născute înainte de intrarea în vigoare a legii și persoane care ar invoca aplicabilitatea acestei legi după intrarea ei în vigoare.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că prevederile de lege criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Potrivit actului de sesizare, obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile Legii nr. 175/2010 pentru modificarea Legii nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari. Analizând susținerile autorului excepției, Curtea constată însă că acesta critică pentru neconstituționalitate doar prevederile art. II din Legea nr. 175/2010 pentru modificarea Legii nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari.

În aceste condiții, obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. II din Legea nr. 175/2010 pentru modificarea Legii nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari, publicată în Monitorul

Oficial al României, Partea I, nr. 502 din 20 iulie 2010, care au următorul conținut:

„(1) *Proprietarii care își achită integral cotele de contribuție la cheltuielile asociațiilor de proprietari în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi scutiți de la plata penalităților generate de suma restantă cu titlu de bază. Prin cotele de contribuție la cheltuielile asociațiilor de proprietari se înțelege datoria cu titlu de bază fără suma rezultată din penalități.*

(2) *Prevederile alin. (1) se aplică și chiriașilor care dețin spațiu locativ în baza unui contract de închiriere cu autoritățile administrației publice locale, centrale sau cu orice instituție a statului.*

(3) *Prevederile alin. (1) și (2) se aplică familiilor al căror venit net minim lunar pe membru de familie, respectiv al persoanei singure, nu depășește suma de 1.000 lei.*

(4) *Sumele cu titlu de penalități datorate către asociațiile de proprietari, anulate conform prezentei legi, vor fi anulate și din obligațiile contractuale existente între asociațiile de proprietari și societatea furnizoare de servicii.*

În opinia autorului excepției, prevederile criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 15 alin. (2) referitoare la principiul neretroactivității legii și ale art. 16 alin. (2) potrivit cărora „*Nimeni nu este mai presus de lege*”.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile art. II din Legea nr. 175/2010 au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate, pronunțându-se Decizia nr. 816 din 21 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 646 din 9 septembrie 2011. În această decizie Curtea a reținut că scopul reglementării legale criticate este acela de a se asigura plata la termen a prestărilor de servicii comunitare de utilitate publică de către toți beneficiarii, problema fiind de interes general. Intervenția legiuitorului în acest domeniu este justificată nu numai pentru instituirea de măsuri de protecție socială, dar și pentru faptul că acești operatori economici sunt regii autonome de stat. În aceste condiții, beneficiarii acestor scutiri sunt stimulați să achite cotele de întreținere curentă pentru serviciile prestate de către furnizori.

Totodată, Curtea a reținut că prevederile criticate nu contravin principiului constituțional al neretroactivității legii, consacrat de art. 15 alin. (2) din Legea fundamentală, întrucât acestea sunt de imediată aplicare, dispunând numai pentru perioada ce urmează intrării lor în vigoare. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a stabilit, de principiu, cu prilejul soluționării unor excepții de neconstituționalitate având ca obiect alte prevederi de lege criticate pentru încălcarea dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție, că „*o lege nu este retroactivă atunci când modifică pentru viitor o stare de drept născută anterior și nici atunci când suprimă producerea în viitor a efectelor unei situații juridice constituite sub imperiul legii vechi, pentru că în aceste cazuri legea nouă nu face altceva decât să refuze supraviețuirea legii vechi și să reglementeze modul de acțiune în timpul următor intrării ei în vigoare, adică în domeniul ei propriu de aplicare*” (Decizia nr. 330 din 27 noiembrie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 din 28 ianuarie 2002; în același sens este și Decizia nr. 73 din 6 martie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 240 din 11 mai 2001).

Cât privește susținerile potrivit cărora prevederile art. II din Legea nr. 175/2010 contravin egalității în drepturi a cetățenilor, cu motivarea că acestea creează o situație discriminatorie între cei care au achitat cotele de penalizare înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 175/2010 și aceia care beneficiază de prevederile acestui din urmă act normativ, Curtea constată că nici acestea nu pot fi primite. Jurisprudența Curții Constituționale a stabilit, în deplin acord cu aceea a Curții Europene a Drepturilor Omului, că principiul constituțional al egalității în drepturi presupune reglementarea și aplicarea unui tratament juridic similar unor subiecte de drept aflate în situații juridice identice sau similare. Or, cele două categorii de persoane

invocate de către autorul excepției nu se află în situații juridice similare, situația fiecăreia dintre acestea fiind guvernată de acte normative diferite. Împrejurări diferite, care plasează diferite categorii de persoane în situații obiectiv diferite, justifică, iar uneori chiar impun instituirea unui tratament juridic diferit, fără ca prin aceasta să se aducă atingere principiului egalității.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

Egalitatea nu înseamnă uniformitate, astfel încât pot fi instituite tratamente juridice distincte pentru anumite categorii de persoane sau grupuri dacă există o justificare obiectivă și rezonabilă.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. II din Legea nr. 175/2010 pentru modificarea Legii nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari, excepție ridicată de Asociația de Locatari Bloc E2B în Dosarul nr. 24.353/245/2011 al Judecătorei Iași — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 19 iunie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,

Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 670

din 26 iunie 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, excepție ridicată de Oana Grosu și alții în Dosarul nr. 5.523/121/2011 al Tribunalului Galați — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 265D/2012.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 680D/2012, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, excepție ridicată de Maria Achim și alții în Dosarul nr. 342/111/2011 al Tribunalului Bihor — Secția I civilă.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele sus-menționate, pune în discuție conexarea Dosarului nr. 680D/2012 la Dosarul nr. 265D/2012.

Reprezentantul Ministerului Public arată că este de acord cu măsura conexării dosarelor.

Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea Dosarului nr. 680D/2012 la Dosarul nr. 265D/2012, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, făcând trimitere la practica Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile din 9 decembrie 2011 și 1 martie 2012, pronunțate în dosarele nr. 5.523/121/2011 și nr. 342/111/2011, **Tribunalul Galați — Secția I civilă și Tribunalul Bihor — Secția I civilă au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice**, excepție ridicată de Oana Grosu, Maria Achim și alții în cauze având ca obiect plata unor drepturi salariale ale personalului din justiție.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată, în esență, că premiul anual corespunzător anului 2010 reprezintă un drept câștigat, de vreme ce dispozițiile care îl reglementau erau în vigoare în data de 31 decembrie 2010, acest premiu cuvenindu-se pentru activitatea profesională desfășurată pe parcursul întregului an 2010 — încheiat —, chiar dacă sumele de bani se acordă în concret, potrivit legii, începând cu luna ianuarie a anului următor. Se afirmă că este vorba, așadar, de un raport juridic născut sub legea veche, care nu și-a epuizat toate efectele juridice, astfel că legea nouă nu poate abroga efectul juridic nerealizat, fără a încălca principiul neretroactivității.

Legea nouă, deși are prioritate față de cea veche, nu poate reglementa asupra acelor efecte susceptibile a se produce sub imperiul legii vechi. Se arată, de asemenea, că Curtea Europeană a Drepturilor Omului s-a pronunțat în nenumărate rânduri, chiar și împotriva României, în sensul că dreptul de creață reprezintă un „bun”, în înțelesul art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, dacă este suficient de bine stabilit pentru a fi exigibil sau dacă reclamantul poate pretinde că a avut cel puțin o „speranță legitimă” de a-l vedea concretizat. Or, lipsirea de dreptul de a mai primi vreodată sumele de bani aferente unui drept deja câștigat constituie o ingerință neconformă cu principiul protecției proprietății. Invocând și Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, autorii excepției amintesc jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene și concluziile Comisiei Europene cu privire la obligația judecătorului național de a înlătura din oficiu aplicarea unei reglementări interne sau a deciziilor Curții Constituționale care sunt contrare dreptului Uniunii (Cauza C-310/10).

Tribunalul Galați — Secția I civilă, în Dosarul nr. 265D/2012, opinează că textele criticate nu încalcă normele constituționale invocate de autorul excepției. Se arată, în acest sens, că soluția legislativă reglementată la art. 8 din Legea nr. 285/2010 a fost determinată de apărarea securității naționale și prevede măsuri cu caracter temporar, neaducând atingere substanței dreptului constituțional protejat. Se susține, astfel, că situația de criză economică este un temei suficient de grav pentru a determina o măsură de reducere a salariilor aplicată nediscriminatoriu întregului personal plătit din fonduri publice.

Tribunalul Bihor — Secția I civilă, în Dosarul nr. 680D/2012, opinează că textele criticate nu încalcă normele constituționale invocate de autorul excepției, arătând că acestea nu excedează dreptul autorităților statului de a stabili sistemul de salarizare a personalului din sectorul bugetar.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului, în Dosarul nr. 265D/2012, apreciază că prevederile art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice sunt constituționale, arătând că neacordarea premiului anual aferent anului 2010 constituie o restrângere a dreptului de proprietate și a dreptului la muncă, cu respectarea exigențelor art. 53 din Constituție, fiind determinată de situația economică gravă de natură a afecta întregul sistem economic și financiar al statului. Se arată că în astfel de condiții legiuitorul are dreptul, dar și obligația ca, în limite rezonabile, să adopte măsuri cu caracter temporar de reducere a salariilor întregului personal plătit din fonduri publice. Se face trimitere la deciziile Curții Constituționale nr. 872 și 874 din 25 iunie 2010 și nr. 1.655 din 28 decembrie 2010.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 878 din 28 decembrie 2010, care au următorul cuprins: „*Sumele corespunzătoare premiului anual pentru anul 2010 nu se mai acordă începând cu luna ianuarie 2011, acestea fiind avute în vedere la stabilirea majorărilor salariale ce se acordă în anul 2011 personalului din sectorul bugetar, potrivit prevederilor prezentei legi.*”

Se susține, în esență, că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 15 alin. (2) referitor la neretroactivitatea legii, ale art. 41 privind munca și protecția socială a muncii, ale art. 44 cu privire la dreptul de proprietate privată, ale art. 124 referitor la înfăptuirea justiției și ale art. 125 privind statutul judecătorilor. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 17 privind dreptul la retribuție egală și satisfăcătoare și art. 23 pct. 3 privind dreptul la o retribuție egală și satisfăcătoare și art. 25 pct. 1 privind nivelul de trai din Declarația Universală a Drepturilor Omului, ale pct. 2 și 4 privind dreptul la condiții de muncă echitabile și dreptul la o salarizare echitabilă din partea I a Cartei sociale europene, precum și ale art. 4 și 20 din partea a II-a privind dreptul la o salarizare echitabilă și dreptul la egalitate de șanse și de tratament în materie de angajare și profesie, fără discriminare în funcție de sex, din aceeași cartă. Mai mult, se consideră a fi încălcate și prevederile art. 1 din Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitor la protecția proprietății, ale art. 17 din Directiva Consiliului 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament, în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L303 din 2 decembrie 2000, art. 15 din Directiva 2000/43/CE a Consiliului din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L180 din 19 iulie 2000, ambele texte invocate privind sancțiunile ce pot fi suportate de statele membre ca urmare a nerespectării celor două directive, precum și cele statuate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene prin Hotărârea din 7 iulie 2011, pronunțată în Cauza C-310/10 (*Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești împotriva Ștefan Agafitei și alții*).

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele:

Curtea Constituțională s-a mai pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 prin Decizia nr. 115 din 9 februarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 230 din 5 aprilie 2012, și Decizia nr. 257 din 20 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 331 din 16 mai 2012, prilejuri cu care a reținut că Legea nr. 285/2010 reglementează, după cum indică însuși titlul său, salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, având deci aplicabilitate limitată doar la anul 2011.

În legătură cu problematica examinării unor texte de lege ce nu mai sunt în vigoare, Curtea a reținut că prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, a statuat că „sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare”.

Așadar, Curtea a reținut că, deși dispozițiile de lege supuse examinării nu se mai încadrează în fondul activ al legislației, urmează să se pronunțe asupra constituționalității acestora, având în vedere că raportul juridic născut între angajat și angajator nu s-a stins în privința acordării premiului anual pe 2010 odată cu plata lunară a salariului în cursul anului 2011, tocmai datorită faptului că angajatul contestă, potrivit legii, o eventuală neexecutare de către angajator a obligației sale privind premiul anual pe 2010, ceea ce califică situația în care se află autorii excepției ca fiind o *facta pendentia* (a se vedea, în acest sens,

Decizia nr. 1.615 din 20 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 99 din 8 februarie 2012).

Cu privire la criticile de neconstituționalitate formulate, Curtea a statuat că dispozițiile de lege criticate se aplică în egală măsură întregului personal din sectorul bugetar și că nu se poate vorbi despre drepturi fundamentale atunci când se reclamă încetarea acordării unui astfel de stimulent sau drept salarial suplimentar cum este premiul anual, așa încât nu este incident art. 41 din Constituție, care garantează salariaților dreptul la salariu. Totodată, prin aceeași decizie, s-a arătat că legiuitorul, prin art. 8 din Legea nr. 285/2010, a prevăzut ca sumele aferente premiului anual pentru anul 2010 să fie avute în vedere la stabilirea majorărilor salariale ce se acordă în anul 2011 personalului din sectorul bugetar, prin includerea acestora în salariul/solda/indemnizația de bază a angajatului, potrivit reglementărilor din aceeași lege. Premiul anual pe anul 2010, având în vedere faptul că Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 762 din 9 noiembrie 2009, a prevăzut un atare drept legal pentru anul 2010, iar legiuitorul nu l-a eliminat în cursul anului 2010, reprezintă o creanță certă, lichidă și exigibilă, pe care angajatul o are asupra angajatorului public și constituie un „bun” în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție, dar dispozițiile de lege criticate prevăd în același timp doar modalitatea prin care statul urmează să își execute întru totul această obligație financiară, în forma arătată mai sus, fără a fi afectate în niciun fel cuantumul sau întinderea acestei creanțe. Așadar, Curtea a concluzionat că nu se poate reține încălcarea

prevederilor constituționale și convenționale referitoare la dreptul de proprietate privată.

Curtea a mai reținut că dispozițiile art. 8 din Legea nr. 285/2010, prin conținutul lor normativ, nu vizează efectele juridice stinse ale unui raport juridic născut sub imperiul legii vechi, pentru a fi posibilă constatarea încălcării principiului neretroactivității legii.

Curtea a mai constatat că majorarea salarială din anul 2011, rezultată ca urmare a includerii premiului anual din 2010 în salariul/solda/indemnizația de bază, este acordată și în continuare, dovadă că de la 1 ianuarie 2012 a rămas în plată același nivel al retribuției, în condițiile în care legiuitorul a ales să nu acorde niciun premiu anual pe anul 2011.

De asemenea, Curtea a reținut lipsa de relevanță a actelor Uniunii Europene invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina schimbarea jurisprudenței Curții, considerentele și soluțiile deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Curtea mai reține că Decizia nr. 874 din 25 iunie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 433 din 28 iunie 2010, invocată de autorii excepției, nu are incidență în cauză, aceasta referindu-se la obligația de rezultat a legiuitorului de a readuce salariile la nivelul din iunie 2010, fără a face referire la alte drepturi salariale suplimentare, cum este prima anuală de care beneficia personalul plătit din fonduri publice.

În fine, celelalte prevederi invocate din actele internaționale nu au incidență în cauză.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, excepție ridicată de Oana Grosu și alții în Dosarul nr. 5.523/121/2011 al Tribunalului Galați — Secția I civilă și de Maria Achim și alții în Dosarul nr. 342/111/2011 al Tribunalului Bihor — Secția I civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 26 iunie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 686

din 28 iunie 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice

Augustin Zegrean	— președinte
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, excepție ridicată de Constantin Manoliu, Daniela Jurjuț Lazăr, Lidia Marioara Cason, Dorel Bochiș, Levente Antik, Florina Mociran, Ionel Olah, Lucreția Julieta Bulz, Claudia Carmen Orban, Angela Tod, Andrei Toros Vig și Varga Iren în Dosarul

nr. 12.957/111/2011 al Tribunalului Bihor — Secția I civilă și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 16D/2012.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 18D/2012, având ca obiect aceași excepție de neconstituționalitate, invocată de Eduard Smîntînă, Corina Balcu, Alexandrina Ioja, Dana Jebelean, Radu Herciu, Ramona Iotcovici, Corina Miheț Popa, Lucian Verdeș, Flavius Ionescu, Monica Bădescu, Alina Crăiniceanu, Andra Didraga, Cristina Crăciun, Lucica Dobrin, Anișoara Țira, Titu Birceanu, Ana Petruța, Doina Rizac, Emilia Cioabă, Petru Fetescu, Sergiu Bușcă, Geta Balaban, Loredana Neamțu, Dănuț Diaconescu, Mihaela Roibu, Ioan Popescu, Casiana Seculi, Lucian Ciucur, Cristina Popovici, Zorina Horvath, Andra Andrei, Dubravca Cernuș, Valentin Turcin, Nicolae Gherban, Monica Giurcă și Mariana Andraș în Dosarul nr. 3.018/90/2011 al Tribunalului Vâlcea — Secția I civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 414D/2012, având ca obiect aceași excepție de neconstituționalitate, invocată, din oficiu, de Curtea de Apel București — Secția a VII-a civilă și pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 2.312/87/2011 (nr. vechi 6.969/2011).

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 452D/2012, având ca obiect aceași excepție de neconstituționalitate, invocată, din oficiu, de Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă, precum și de Mircea Todor, Diana Lăsconi, Ioana Mirela Ionescu, Nela Adelia Florea, Florentina Pârnu, Gabriela Bărăgan și Matiaș Olimpia Monica în Dosarul nr. 5.360/90/2011.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere obiectul identic al excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 16D/2012, 18D/2012, 414D/2012 și 452D/2012, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor.

Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 18D/2012, 414D/2012 și 452D/2012 la Dosarul nr. 16D/2012, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. În acest sens, invocă cele reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 257/2012.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin Încheierea din 16 noiembrie 2011, pronunțată în Dosarul nr. 12.957/111/2011, **Tribunalul Bihor — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice.**

Excepția a fost ridicată de Constantin Manoliu, Daniela Jurjuț Lazăr, Lidia Marioara Cason, Dorel Bochiș, Levente Antik, Florina Mociran, Ionel Olah, Lucreția Julieta Bulz, Claudia Carmen Orban, Angela Tod, Andrei Toros Vig și Varga Iren — judecători în cadrul Tribunalului Bihor și al Judecătoriei Aleșd — cu prilejul soluționării unei cauze civile având ca obiect drepturi salariale ale personalului din justiție.

Prin Sentința civilă nr. 1.316 din 21 noiembrie 2011, **Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă a sesizat Curtea**

Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010.

Excepția a fost ridicată de Eduard Smîntînă, Corina Balcu, Alexandrina Ioja, Dana Jebelean, Radu Herciu, Ramona Iotcovici, Corina Miheț Popa, Lucian Verdeș, Flavius Ionescu, Monica Bădescu, Alina Crăiniceanu, Andra Didraga, Cristina Crăciun, Lucica Dobrin, Anișoara Țira, Titu Birceanu, Ana Petruța, Doina Rizac, Emilia Cioabă, Petru Fetescu, Sergiu Bușcă, Geta Balaban, Loredana Neamțu, Dănuț Diaconescu, Mihaela Roibu, Ioan Popescu, Casiana Seculi, Lucian Ciucur, Cristina Popovici, Zorina Horvath, Andra Andrei, Dubravca Cernuș, Valentin Turcin, Nicolae Gherban, Monica Giurcă și Mariana Andraș — judecători în cadrul Tribunalului Timiș — cu prilejul soluționării unei acțiuni civile având ca obiect drepturi bănești.

Prin Încheierea din 6 februarie 2012, pronunțată în Dosarul nr. 2.312/87/2011 (nr. vechi 6.969/2011), **Curtea de Apel București — Secția a VII-a civilă și pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010.**

Excepția a fost ridicată, din oficiu, de instanța de judecată cu prilejul soluționării recursurilor formulate împotriva Sentinței civile nr. 2.200 din 30 mai 2011, pronunțate de Tribunalul Teleorman — Secția conflicte de muncă, asigurări sociale și contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 2.312/87/2011, având ca obiect drepturi bănești.

Prin Încheierea din 16 ianuarie 2012, pronunțată în Dosarul nr. 5.360/90/2011, **Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010.**

Excepția a fost ridicată, din oficiu, de instanța de judecată, precum și de Mircea Todor, Diana Lăsconi, Ioana Mirela Ionescu, Nela Adelia Florea, Florentina Pârnu, Gabriela Bărăgan și Matiaș Olimpia Monica — judecători la Tribunalul Timiș — cu prilejul soluționării unei cauze civile având ca obiect drepturi bănești.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că textul de lege criticat este neconstituțional, întrucât modifică situații juridice definitiv stabilite sub aspectul executării unei obligații aferente unui raport de muncă încheiat. În acest sens, arată că dispozițiile art. 25 din Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice au prevăzut acordarea unui premiu anual, iar la sfârșitul anului 2010 situația juridică a acestui an era definitiv stabilită. Astfel, în anul 2011, atunci când trebuia să se facă plata efectivă a drepturilor pentru anul 2010, nu se mai putea modifica această situație juridică. Deși Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, coroborată cu Legea nr. 285/2010, nu a mai prevăzut acordarea premiului anual, această prevedere nu putea opera decât de la începutul anului 2011, respectiv pentru activitatea desfășurată pe anul 2011. De asemenea, arată că în anul 2010 a fost în vigoare Legea-cadru nr. 330/2009, care nu a specificat în art. 30 alin. (7) că premiul anual nu se acordă. Prin urmare, se aduce atingere dreptului la măsuri de protecție socială, garantat constituțional, principiului neretroactivității, dar și statutului profesiei, așa cum acesta rezultă din prevederile art. 124 și 125 din Legea fundamentală. Totodată, textul de lege criticat contravine dispozițiilor art. 44 din Constituție, premiul anual pe 2010 reprezentând un bun și totodată un drept câștigat. De asemenea, a fost restrâns exercitiul unor drepturi sau libertăți, fără respectarea condițiilor impuse de art. 53 din Constituție. În sprijinul celor susținute, invocă o bogată jurisprudență a Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a demonstra că prevederile art. 8 din Legea nr. 285/2010 nu sunt în acord cu cerințele de protecție a proprietății private impuse de art. 1 din Primul Protocol la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. De asemenea, amintesc

jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene și concluziile Comisiei Europene cu privire la obligația judecătorului național de a înlătura din oficiu aplicarea unei reglementări interne sau a deciziilor Curții Constituționale care sunt contrare dreptului Uniunii (Cauza C-310/10).

Tribunalul Bihor — Secția I civilă și Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă consideră că excepția de neconstituționalitate este întemeiată.

Astfel, Tribunalul Bihor — Secția I civilă reține că, după data de 1 ianuarie 2011, legiuitorul nu și-a îndeplinit obligația de rezultat stabilită prin deciziile Curții Constituționale, aceea de a reveni etapizat la cuantumul drepturilor salariale la nivelul anterior Legii nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, legiuitorul procedând la includerea în salariul pe anul 2011 a unui drept de care reclamantii ar fi trebuit să beneficieze aferent anului 2010, în baza Legii-cadru nr. 330/2010.

Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă consideră că textul de lege criticat este retroactiv.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că prevederile de lege criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele de vedere solicitate cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 878 din 28 decembrie 2010, care au următorul cuprins: *„Sumele corespunzătoare premiului anual pentru anul 2010 nu se mai acordă începând cu luna ianuarie 2011, acestea fiind avute în vedere la stabilirea majorărilor salariale ce se acordă în anul 2011 personalului din sectorul bugetar, potrivit prevederilor prezentei legi.”*

Curtea constată că Legea nr. 285/2010 reglementează, după cum indică însuși titlul, salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, având deci aplicabilitate limitată doar la anul 2011. În legătură cu problematica examinării unor texte de lege ce nu mai sunt în vigoare, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, a statuat că *„sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare.”*

Așadar, deși dispozițiile de lege supuse examinării nu se mai încadrează în fondul activ al legislației, Curtea urmează să se pronunțe asupra constituționalității acestora, având în vedere că raportul juridic născut între angajat și angajator nu s-a stins în privința acordării premiului anual pe 2010, odată cu plata lunară a salariului în cursul anului 2011, tocmai din cauza faptului că autorii excepției contestă, potrivit legii, o eventuală neexecutare a obligației privind premiul anual pe 2010, ceea ce califică situația în care se află autorii excepției ca fiind o *facta pendentia*.

Autorii excepției consideră că textul de lege criticat contravine următoarelor dispoziții din Constituție: art. 15 alin. (2) referitor la neretroactivitatea legii civile, art. 41 privind munca și protecția socială a muncii, art. 44 privind dreptul la proprietate privată, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 124 referitor la îndeplinirea justiției și art. 125 privind statutul judecătorilor. De asemenea, invocă încălcarea art. 20 din Constituție prin raportare la dispozițiile art. 17 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și art. 1 din Primul Protocol la Convenția pentru apărarea dreptului omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile de lege au mai fost supuse controlului de constituționalitate în raport cu aceleași dispoziții ale Legii fundamentale și critici asemănătoare celor invocate în prezenta cauză. Astfel, prin Decizia nr. 257 din 20 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 331 din 16 mai 2012, Curtea a statuat că dispozițiile de lege criticate se aplică în egală măsură întregului personal din sectorul bugetar și că nu se poate vorbi despre drepturi fundamentale atunci când se reclamă încetarea acordării unui astfel de stimulent sau drept salarial suplimentar cum este premiul anual, așa încât nu este incident art. 41 din Constituție, care garantează salariaților dreptul la salariu. Totodată, prin aceeași decizie, s-a arătat că legiuitorul, prin art. 8 din Legea nr. 285/2010, a prevăzut ca sumele aferente premiului anual pentru anul 2010 să fie avute în vedere la stabilirea majorărilor salariale ce se acordă în anul 2011 personalului din sectorul bugetar, prin includerea acestora în salariul/solda/indemnizația de bază a angajatului, potrivit reglementărilor din aceeași lege. Premiul anual pe anul 2010, având în vedere faptul că Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 762 din 9 noiembrie 2009, a prevăzut un atare drept legal pentru anul 2010, iar legiuitorul nu l-a eliminat în cursul anului 2010, reprezintă o creanță certă, lichidă și exigibilă, pe care angajatul o are asupra angajatorului public și constituie un „*bun*” în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, dar dispozițiile de lege criticate prevăd în același timp doar modalitatea prin care statul urmează să își execute într-un totul această obligație financiară, în forma arătată mai sus, fără a fi afectate în niciun fel cuantumul sau întinderea acestei creanțe. Așadar, Curtea a concluzionat că nu se poate reține încălcarea prevederilor constituționale și convenționale referitoare la dreptul de proprietate privată.

Curtea a mai reținut că dispozițiile art. 8 din Legea nr. 285/2010, prin conținutul lor normativ, nu vizează efectele juridice stinse ale unui raport juridic născut sub imperiul legii vechi, pentru a fi posibilă constatarea încălcării principiului neretroactivității legii.

Curtea a constatat totodată că majorarea salarială din anul 2011, rezultată ca urmare a includerii premiului anual din 2010 în salariul/solda/indemnizația de bază, este acordată și în continuare, dovadă că de la 1 ianuarie 2012 a rămas în plată același nivel al retribuției, în condițiile în care legiuitorul a ales să nu acorde niciun premiu anual pe anul 2011.

De asemenea, Curtea a reținut lipsa de relevanță a actelor Uniunii Europene invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina schimbarea jurisprudenței Curții, considerentele și soluția deciziei menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

În plus, față de aspectele reținute prin Decizia nr. 257/2012, Curtea reține că dispozițiile art. 124 și 125 din Constituție nu sunt incidente în cauză. Astfel, dreptul bănesc la care se referă textul de lege criticat nu a fost acordat în considerarea unei categorii socioprofesionale speciale, ci întregului personal din sectorul bugetar, astfel că nu se poate susține existența vreunei atingeri aduse statutului constituțional de care se bucură judecătorii.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, excepție ridicată de Constantin Manoliu, Daniela Jurjuț Lazăr, Lidia Marioara Cason, Dorel Bochiș, Levente Antik, Florina Mociran, Ionel Olah, Lucreția Julieta Bulz, Claudia Carmen Orban, Angela Tod, Andrei Toros Vig și Varga Iren în Dosarul nr. 12.957/111/2011 al Tribunalului Bihor — Secția I civilă, de Eduard Smîntînă, Corina Balcu, Alexandrina Iojă, Dana Jebelean, Radu Herciu, Ramona Iotcovici, Corina Miheț Popa, Lucian Verdeș, Flavius Ionescu, Monica Bădescu, Alina Crăiniceanu, Andra Didraga, Cristina Crăciun, Lucica Dobrin, Anișoara Țira, Titu Birceanu, Ana Petruța, Doina Rizac, Emilia Cioabă, Petru Fetescu, Sergiu Bușcă, Geta Balaban, Loredana Neamțu, Dănuț Diaconescu, Mihaela Roibu, Ioan Popescu, Casiana Seculi, Lucian Ciucur, Cristina Popovici, Zorina Horvath, Andra Andrei, Dubravca Cernuș, Valentin Turcin, Nicolae Gherban, Monica Giurcă și Mariana Andraș în Dosarul nr. 3.018/90/2011 al Tribunalului Vâlcea — Secția I civilă, de Curtea de Apel București — Secția a VII-a civilă și pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, din oficiu, în Dosarul nr. 2.312/87/2011 (nr. vechi 6.969/2011) și de Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă, din oficiu, precum și de Mircea Todor, Diana Lăsconi, Ioana Mirela Ionescu, Nela Adelia Florea, Florentina Pârvu, Gabriela Bărăgan și Matiaș Olimpia Monica în Dosarul nr. 5.360/90/2011.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 28 iunie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 735

din 24 iulie 2012

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor articolului unic pct. 4 [referitor la art. I pct. 5² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2012] din Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2012 pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului

În temeiul prevederilor art. 146 lit. a) din Constituție, art. 11 alin. (1) lit. A.a) și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, la data de 19 iulie 2012, cu Adresa nr. 16/443 din 19 iulie 2012, liderul Grupului parlamentar al Partidului Democrat Liberal, domnul Mircea Toader, a trimis Curții Constituționale sesizarea de neconstituționalitate formulată de un număr de 63 de deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Democrat Liberal cu privire la neconstituționalitatea prevederilor Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2012 pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului.

Sesizarea a fost înregistrată la Curtea Constituțională — Registratura jurisdicțională sub nr. 5.017 din 19 iulie 2012 și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.259A/2012.

Această sesizare a fost semnată de către următorii deputați: Mircea Toader, Doinița-Mariana Chircu, Sorin Andi Pandleie, Cornel Ghiță, Cristina Elena Dobre, Stelian Ghiță-Eftemie, Eugen Bădălan, Nicolae Bud, Viorel Balcan, Lucian Nicolae Bode, Valeriu Alecu, Marius-Sorin Göndör, Maria Stavrositu, Stelian Fuia, Sulfina Barbu, Mihai Stroe, Mihai Cristian Apostolache, Florian Daniel Geantă, Iulian Vladu, Teodor-Marius Spînu, Nicușor Păduraru, Victor Boiangiu, Adrian Rădulescu, Viorel Cărare, Cristian Petrescu, Samoil Vlăcu, Clement Negruț,

Constantin Chirilă, Mircea Marin, Constantin Severus Militaru, Gheorghe Ialomițianu, Gabriel Andronache, Carmen Axenie, Marius Cristinel Dugulescu, Iosif Ștefan Drăgulescu, Constantin Dascălu, Mihai Surpățeanu, Dan-Radu Zătreanu, Daniel Buda, Iosif Veniamin Blaga, Ioan-Nelu Botiș, Cornel Știrbeț, Gelu Vișan, Valeriu Tabără, Raluca Turcan, Roberta Alma Anastase, Vasile Gherasim, Cristian Alexandru Boureanu, Marius Rogin, Răzvan Mustea-Șerban, Theodor Paleologu, Monica Maria Iacob-Ridzi, Ioan Holdiș, Toader Stroian, Alin Silviu Trășculescu, Ioan Oltean, Tinel Gheorghe, Zăfir Iorguș, Florin Postolachi, Iustin-Marin Cionca-Arghir, Bogdan Cantaragiu, Adrian Florescu și Sorin Ștefan Zamfirescu.

În motivarea obiecției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin următoarele:

1. Prin introducerea unui alt interval orar de desfășurare a referendumului pentru demiterea președintelui României cu mai puțin de 10 zile înainte de ziua votării se procedează la modificarea legislației electorale cu nesocotirea Codului bunelor practici în materie electorală; or, în accepțiunea acestui cod trebuie evitată atât modificarea frecventă a sistemelor de scrutin, cât și modificarea cu puțin timp înainte de alegeri a acestora.

În același sens sunt invocate considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 51 din 25 ianuarie 2012 cu privire la necesitatea stabilității normelor juridice în domeniul electoral, expresie a principiului securității juridice.

2. O altă critică de neconstituționalitate vizează faptul că soluțiile pe care le prevede actul normativ criticat nu au o fundamentare temeinică, ceea ce echivalează cu încălcarea art. 6 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 și, implicit, pe cale de consecință, a dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție.

3. Totodată, se mai apreciază că modificarea legislativă a fost realizată în cadrul unei sesiuni extraordinare a Parlamentului României, aspect ce denotă faptul că această modificare a fost adoptată pentru a se putea aplica referendumului ce se va desfășura pe data de 29 iulie 2012. Așadar, legea criticată modifică Legea nr. 3/2000 cu mai mult de 10 zile de la data la care a fost anunțat referendumul, încălcând atât prevederile art. 48 din Legea nr. 3/2000, potrivit cărora „măsurile tehnico-organizatorice privitoare la referendumul național se stabilesc de Guvernul României în termen de 10 zile de la data la care a fost anunțat referendumul”, cât și, implicit, pe cele ale art. 1 alin. (5) din Constituție.

În consecință, este clar că modificarea legislativă adoptată, aplicându-se unui scrutin deja aflat în desfășurare, impune măsuri tehnico-organizatorice cu mai puțin de 10 zile de la data la care a fost anunțat referendumul din 29 iulie 2012.

În conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizarea a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a-și exprima punctele lor de vedere.

Președintele Senatului — interimar — a transmis Curții Constituționale, cu Adresa nr. 1472 din 20 iulie 2012, punctul său de vedere, în care se arată că sesizarea de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Prin interpretarea art. 1 alin. (3) și art. 2 alin. (1) din Constituție, se apreciază că referendumul este o modalitate de facilitare a participării directe a poporului la exercitarea puterii de stat, iar referendumul pentru demiterea Președintelui României reprezintă o situație cu totul excepțională, care nu poate fi asimilată consultării populației prin referendum pentru teme de interes național.

Se consideră că reglementarea criticată este una care dă efectivitate Deciziei Curții Constituționale nr. 731 din 10 iulie 2012, creând condițiile necesare participării la vot a unui număr cât mai mare de cetățeni. Dacă programul de desfășurare a referendumului nu ar fi astfel stabilit încât să permită tuturor cetățenilor cu drept de vot participarea la referendum, cerința impusă de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 731 din 10 iulie 2012 ar părea excesivă. Se consideră că măsura criticată a fost animată de interesul superior avut în vedere de Parlament, și anume punerea de acord a Legii nr. 3/2000 cu decizia Curții Constituționale anterior referită și stabilirea de reguli clare, în acord cu jurisprudența Curții Constituționale și cu recomandările internaționale în materie, în ceea ce privește organizarea și desfășurarea referendumului.

Prin urmare, extinderea intervalului orar de vot este expresia dispozițiilor art. 1 alin. (3) și (5), art. 11 alin. (1) și (2), precum și ale art. 147 alin. (4) din Constituție.

Președintele Camerei Deputaților a transmis Curții Constituționale, cu Adresa nr. 1/1.225/VZ/23 iulie 2012, punctul său de vedere, în care se arată că sesizarea de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Se arată că legislația cu privire la referendum este total diferită de cea electorală, aspect ce rezultă chiar din textul Constituției, care la art. 73 alin. (3) lit. a) se referă la sistemul electoral, iar la lit. d) a aceluiași alineat se referă la referendum.

Se apreciază că, de fapt, în speță este aplicabil Codul de bune practici în materie de referendum al Comisiei de la Veneția (Strasbourg, 19 martie 2007), cod care nu face precizări în legătură cu intervalul orar în care ar trebui să se desfășoare un referendum.

Se consideră că sunt respectate prevederile art. 147 alin. (4) din Constituție și că „legea criticată nu aduce modificări procedurii de vot, stabilind doar o măsură legislativă prin care se

dă Guvernului sarcina de a stabili prin hotărâre intervalul orar pentru desfășurarea referendumului național”. Așadar, se susține că legea este previzibilă.

Cu privire la intervalele orare în care se poate desfășura referendumul, este dat exemplul Irlandei, unde „s-a stabilit un interval de vot între orele 7,00—22,00 pentru desfășurarea referendumului de revizuire a Constituției”.

Guvernul a transmis Curții Constituționale, cu Adresa nr. 5/5.255/2012, punctul său de vedere, în care se arată că sesizarea de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Se susține, în esență, că în privința organizării și desfășurării referendumului nu este aplicabil Codul bunelor practici în materie electorală, adoptat de Comisia de la Veneția la 18—19 octombrie 2002, ci Codul de bune practici în materie de referendum al Comisiei de la Veneția, adoptat la 16—17 martie 2007. Acest cod recomandă ca doar aspectele fundamentale în materia dreptului referendar să nu poată fi modificate cu mai puțin de un an înainte de desfășurarea referendumului. Aceste aspecte fundamentale vizează, potrivit punctului de vedere prezentat, următoarele chestiuni:

— componenta comisiilor electorale sau a altui organism însărcinat cu organizarea referendumului;

— dreptul la vot și listele electorale;

— validitatea în sens formal și material a textului supus referendumului;

— efectele referendumului;

— participarea partizanilor și adversarilor propunerii la emisiunile mass-media publice”.

Așadar, stabilirea intervalului orar în care se desfășoară referendumul nu face parte din aspectele fundamentale ale acestuia și, pe cale de consecință, poate forma obiectul unor modificări justificate de buna organizare și desfășurare a scrutinului cu mai puțin de un an înainte de data de desfășurare a acestuia. În consecință, se concluzionează că dispozițiile legale criticate nu încalcă art. 1 alin. (3) și (5), art. 11 alin. (1) și (2) sau art. 20 din Constituție.

Se mai arată că aprecierea în concret cu privire la temeinicia motivării cuprinse în expunerea de motive a actului normativ revine Curții Constituționale prin raportare la dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție; totodată, se susține că stabilirea intervalului orar de desfășurare a referendumului constituie o măsură tehnico-organizatorică justificată de necesitatea unei bune desfășurări a acestuia.

Se mai consideră că art. 147 alin. (4) din Constituție, invocat în susținerea criticii de neconstituționalitate, nu este incident în cauză, iar analiza conformității textului legal criticat în raport cu art. 48 din Legea nr. 3/2000 excedează competențelor Curții Constituționale, fiind o problemă de aplicare a actului normativ.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctele de vedere ale președintelui Senatului, președintelui Camerei Deputaților și Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție, precum și ale art. 1, 10, art. 15 și 18 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze sesizarea de neconstituționalitate.

Obiectul controlului de constituționalitate astfel cum rezultă din adresa de comunicare a sesizării îl constituie dispozițiile Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2012 pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, iar din mențiunile exprese cuprinse în conținutul sesizării rezultă că obiectul acesteia este art. I pct. 5¹ din legea menționată. În realitate, analizând motivarea obiecției de neconstituționalitate, precum și legea anterior referită, Curtea constată că obiect al

controlului de constituționalitate îl constituie dispozițiile articolului unic pct. 4 [referitor la art. 1 pct. 5² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2012, prin care a fost modificat art. 34 din Legea nr. 3/2000] din Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2012 pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, dispoziții asupra cărora instanța constituțională, potrivit jurisprudenței sale, urmează a se pronunța prin prezenta decizie. Acestea au următorul cuprins:

„Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41 din 5 iulie 2012 pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 452 din 5 iulie 2012, cu următoarele modificări și completări: [...]

4. La articolul 1, după punctul 5 se introduc două noi puncte, punctele 5¹ și 5², cu următorul cuprins: [...]

«5². Articolul 34 se modifică și va avea următorul cuprins:

«Art. 34. — Scrutinul se va deschide la ora 7,00 și se va încheia la ora 23,00.»»

Dispozițiile constituționale pretins încălcate sunt cele ale art. 1 alin. (3) și (5) privind statul de drept și principiul respectării Constituției și a supremației sale, ale art. 11 alin. (1) și (2) privind dreptul internațional și dreptul intern și ale art. 147 alin. (4) privind efectele deciziilor Curții Constituționale. Totodată, sunt considerate ca fiind încălcate și dispozițiile Codului bunelor practici în materie electorală — Linii directe și raport explicativ, adoptat de Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept în cadrul celei de-a 52-a Sesiuni Plenare (Veneția, 18—19 octombrie 2002).

Examinând obiecția de neconstituționalitate formulată, Curtea reține următoarele:

I. Pentru ca orice sesizare adresată Curții Constituționale să poată fi supusă controlului de constituționalitate în una dintre formele prevăzute la art. 146 din Constituție, aceasta trebuie să îndeplinească două condiții preliminare și obligatorii: să respecte cerințele procedurale ce determină legalitatea sesizării și să se circumscrie uneia dintre atribuțiile specifice Curții Constituționale, conferite de Legea fundamentală.

II. Sub aspectul legalității sesizării, Curtea constată că, deși sesizarea de neconstituționalitate formulată de 63 de deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Democrat Liberal a fost depusă direct la Curtea Constituțională, contrar art. 15 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, potrivit căruia „Sesizarea făcută de parlamentari se trimite Curții Constituționale în ziua primirii ei, de către secretarul general al Camerei respective”, aceasta nu este o cauză de inadmisibilitate, ci una de neregularitate (a se vedea, *ad similibet*, Decizia Curții Constituționale nr. 305 din 12 martie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 213 din 20 martie 2008, Decizia nr. 729 din 9 iulie 2012 și Decizia nr. 732 din 10 iulie 2012, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 480 din 12 iulie 2012). În consecință, Curtea consideră că a fost legal învestită cu prezenta obiecție de neconstituționalitate.

III. Sesizarea formulată îndeplinește condițiile prevăzute de art. 146 lit. a) din Constituție atât sub aspectul titularilor dreptului de sesizare, întrucât aceasta, astfel cum rezultă din lista anexată sesizării de neconstituționalitate, a fost semnată de un număr de 63 de deputați, aparținând Grupul Parlamentar al Partidului Democrat Liberal, cât și sub aspectul competențelor atribuite Curții prin Constituție și Legea nr. 47/1992.

IV. Art. 15 alin. (1) din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului prevede:

„(1) Obiectul și data referendumului național se stabilesc după cum urmează:

a) prin lege, în cazul referendumului privind revizuirea Constituției, cu respectarea art. 147 alin. (3) din Constituție;

b) prin hotărâre a Parlamentului, în cazul referendumului privind demiterea Președintelui României, cu respectarea art. 95 alin. (3) din Constituție;

c) prin decret al Președintelui României, în cazul referendumului cu privire la probleme de interes național”.

După adoptarea Legii nr. 3/2000, în România au fost organizate mai multe referendumuri, după cum urmează:

— **1 referendum** cu privire la revizuirea Constituției (desfășurat în perioada 18—19 octombrie 2003). Constituția României a fost aprobată prin referendumul național din 8 decembrie 1991;

— **1 referendum** având ca obiect demiterea Președintelui României (desfășurat în data de 19 mai 2007);

— **2 referendumuri** inițiate de Președintele României cu privire la probleme de interes național (desfășurate în data de 25 noiembrie 2007 și 22 noiembrie 2009).

Din cele de mai sus, Curtea observă că din cele 4 referendumuri organizate după intrarea în vigoare a Legii nr. 3/2000, 3 s-au desfășurat într-o singură zi între orele 8,00—20,00, iar unul în două zile după următorul program: „a) în ziua de sâmbătă, 18 octombrie 2003, între orele 8,00 și 22,00; b) în ziua de duminică, 19 octombrie 2003, între orele 8,00 și 20,00” [a se vedea art. 1 alin. (1) din Legea nr. 375/2003 pentru organizarea și desfășurarea referendumului național privind revizuirea Constituției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 669 din 22 septembrie 2003, astfel cum a fost modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2003 pentru modificarea și completarea unor reglementări referitoare la organizarea și desfășurarea referendumului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 710 din 10 octombrie 2003].

Așadar, deși regula este ca referendumul să se desfășoare într-o singură zi, în cazuri excepționale, pentru a se asigura o mai mare participare la vot, legiuitorul poate reglementa și în sensul ca referendumul să se desfășoare pe parcursul mai multor zile.

V. Prin Hotărârea nr. 1 din 15 octombrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 728 din 17 octombrie 2003, Curtea a statuat că „prin stabilirea desfășurării referendumului național privind revizuirea Constituției în două zile, în loc de o singură zi, nu este afectat interesul general al desfășurării în bune condiții a referendumului, printr-o prezență cât mai mare la urne, și nu sunt încălcate dispozițiile art. 147 alin. (3) din Constituție [devenit, după revizuirea și republicarea Constituției, art. 151 alin. (3) — s.n.], care stabilesc că organizarea referendumului se face în cel mult 30 de zile de la data adoptării proiectului sau a propunerii de revizuire. De altfel, acestea sunt singurele dispoziții constituționale cu caracter procedural referitoare la organizarea și desfășurarea referendumului național privind revizuirea Constituției, în raport cu care Curtea Constituțională este chemată să se pronunțe”.

VI. Raportând cele expuse la punctul precedent cu privire la situația referendumului de demitere a Președintelui României, Curtea constată că prevederile art. 95 alin. (3) din Constituție sunt singurele dispoziții constituționale cu caracter procedural referitoare la organizarea și desfășurarea acestui tip de referendum.

Acest text nu dispune nici expres, nici implicit cu privire la un anumit interval orar de desfășurare a referendumului pentru demiterea Președintelui României. Prevederea sau modificarea acestui interval este de competența exclusivă a legiuitorului, numai acesta fiind cel îndreptățit potrivit art. 73 alin. (3) lit. d) din Constituție să reglementeze organizarea și desfășurarea prin lege organică a referendumului. Extinderea intervalului orar de desfășurare a referendumului de la 12 ore (în forma inițială a Legii nr. 3/2000, referendumul se desfășoară între orele 8,00 și 20,00) la 16 ore (referendumul se desfășoară, astfel cum reiese din reglementările legale criticate, între orele 7,00 și 23,00) nu reprezintă altceva decât voința legiuitorului care a dorit să asigure o prezență cât mai mare la vot a cetățenilor.

O atare prevedere nu este, prin urmare, contrară principiului constituțional al statului de drept, ci, din contră, creează

condițiile necesare pentru ca poporul român să își poată exprima voința suverană.

De asemenea, Curtea, referitor la pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 48 din Legea nr. 3/2000, constată că ipoteza normativă a soluției legislative criticate antamează un element definitoriu al procedurii de organizare și desfășurare a referendumului, și nu o măsură tehnico-organizatorică. De aceea, art. 48 din Legea nr. 3/2000, nereferindu-se la soluția normativă criticată, are o sferă de reglementare distinctă de cea cuprinsă la art. 34 din lege, astfel încât nu se poate susține încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituție.

Cu privire la faptul că inițiatorul proiectului de lege nu a motivat această soluție propusă, Curtea constată că soluția legislativă criticată nu a fost preconizată la momentul inițierii proiectului de lege de aprobare a ordonanței de urgență, fiind introdusă de abia în ședința Senatului din 18 iulie 2012, astfel încât chiar dacă la proiectul de lege exista atât o expunere de motive, cât și raportul comisiei sesizate în fond — respectiv Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări —, motivele care au stat la baza modificării art. 34 din Legea nr. 3/2000 nu se puteau regăsi la momentul adoptării legii. Pe de altă parte, nu poate fi reținută critica de neconstituționalitate raportată la art. 1 alin. (5) din Constituție în coroborare cu art. 6 privind conținutul și fundamentarea soluțiilor legislative din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, un eventual viciu de procedură fiind acoperit prin votul majorității parlamentare.

Se mai reține că art. 147 alin. (4) din Constituție, invocat în susținerea obiecției de neconstituționalitate, nu are incidență în

Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.a), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate și constată că dispozițiile articolului unic pct. 4 [referitor la art. I pct. 5² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2012] din Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2012 pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului sunt constituționale.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Dezbaterile au avut loc la data de 24 iulie 2012 și la acestea au participat: Augustin Zegrean, președinte, Aspazia Cojocar, Acsinte Gaspar, Petre Lăzăroiu, Mircea Ștefan Minea, Iulia Antoanella Motoc, Ion Predescu, Puskás Valentin Zoltán și Tudorel Toader, judecători.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent-șef,
Benke Károly

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

